

Türkiye Bankalar Birliği 58. Genel Kurul Toplantısı

Hüseyin Aydın Yönetim Kurulu Başkanı Açılış Konuşması

**İstanbul
14 Mayıs 2015**

Giriş

Sunum: Ekonomik gelişmeler ve bankacılık sektörü

Sayın Başbakan Yardımcım, Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım, Medyamızın Değerli Temsilcileri, sizleri saygıyla selamlıyorum. Toplantımıza katılmanızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Sunum 1: Konuşmanın içeriği

Konuşmamın birinci bölümünde dünyada ve Türkiye’de yaşanan ekonomik gelişmeleri değerlendireceğim. İkinci bölümde bankacılık sektörünün performansı hakkında bilgi vereceğim. Son bölümde ise düzenlemelerin bankacılık sektörüne ve ekonomiye olan etkilerine ilişkin görüşlerimizi ve sektörümüzün beklentilerini paylaşacağım.

Sunum 2: Dünyada ve Türkiye’deki ekonomik gelişmeler

Sunum 3: Dünya ekonomisinde gündem: büyüme

Son yedi yıldır, dünya ekonomisinde belirsizliğin ve düşük risk iştahının hakim olduğu bir dönem yaşıyoruz. Niteliği ve yansımaları sürekli değişen gelişmelerin son dönemdeki karakteristiği ufumuzun genişlemesine henüz imkan vermiyor. Büyüme hızı potansiyelin altında, enflasyon beklentisi düşük, reel faiz oranları sıfıra yakın, ticaret hacminde artış yavaş seyrediyor, bazı ülkelerde deflasyon riski hala var.

Dünya ekonomisinde çöküşü durdurmak ve derin bir resesyona önlemek amacıyla genelde parasal genişlemeye dayanan yaklaşımların artçı şoklarını şimdilerde yaşıyoruz. Şiddetli dalgalanmalardan korunmak amacıyla özellikle gelişmekte olan ülkeler dalgakıran özelliğinde önlemler almaktadırlar. Bu tür yaklaşımlar aynı zamanda küresel büyümeyi ve ticareti de yavaşlatmaktadır.

Sunum 4: Türkiye de etkileniyor

Küresel piyasalardaki olumsuz yansımaların etkisi uluslararası mal ve sermaye hareketlerine açık olan ülkemizde çok yönlü olarak yaşanmaktadır. Esasen, kamu kesimi dengesi, demografik yapısı, esnek iç talebi ve bankacılık sektörü ile krizde diğer ülkelerden pozitif yönde ayrılmıştır. Sıkı maliye ve para politikası uygulamaları yanında ihtiyatlı bankacılık önlemleri çerçevesinde bankacılık sektörünün büyümesi ve iç talep dikkatli şekilde ve kırılmalık olmadan yavaşlatılmıştır. Enflasyona ilişkin beklentilerdeki bozulma tersine çevrilmiştir. Cari açık düşmüştür. Kamu borç stokunun milli gelire oranı gerilemiştir. Kamu kesiminin bankacılık sektöründen kaynak talebi düşmeye devam etmiştir. Ancak, ekonomi politikasında dikkatli ve ihtiyatlı yaklaşıma rağmen son dönemdeki gelişmelerden daha fazla etkilendik.

Bunun nedeni bölgemizdeki politik, ekonomik ve jeopolitik unsurların iç içe geçtiği zorlu bir dönemin yaşanması, dış talepteki toparlanmanın gecikmesi, büyümenin yavaşlaması, tasarruf oranının düşük düzeyde olması yanında gelişmekte olan ülkelere yönelen sermaye akımlarının azalması hatta çıkış yönünde hareketliliği ve piyasalardaki hızlı dalgalanmadır.

Sunum 5: Türkiye'nin duruşu

Milli gelirin büyüme hızı öngörülenin gerisinde kalmıştır. Gayri safi yurtiçi hasıla büyümesi yüzde 2,9 oranına yavaşlamıştır. Talep yönüyle bakarsak, yavaşlamanın ana nedenleri, hem sabit sermaye yatırımları hem de tüketimde ivme kaybıdır. Gelir

artışını çok önemsiyoruz ama makro dengeleri gözeten, öngörülebilirlik sağlayan ve en önemlisi güveni tesis eden istikrarlı büyümeyi çok daha fazla seviyoruz.

Sunum 6: Bankacılık sektörünün performansı

Sunum 7: Aktif/Gsyh oranı on yılda ikiye katlandı

Ekonomi geliştikçe bankacılık sektörünün performansı daha da iyileşmekte ve bu sayede kendisi büyürken ekonomik faaliyetin büyümesine de destek olmaktadır. Bankacılık sektörünün bilançosu Mart 2015 itibariyle son bir yılda reel olarak yüzde 10 oranında artarak 2 trilyon 128 milyar TL olmuştur. Dolar bazında ise son bir yılda yüzde 2 oranında küçülmüştür. Bilançonun milli gelire oranı on yılda ikiye katlanarak yüzde 120'ye ulaşmıştır.

Sunum 8: Aktif/Gsyh'da gelişmekte olan ülke ortalaması geçildi

Yüksek büyüme performansımız sayesinde bilanço büyüklüğünün milli gelire oranında gelişmekte olan ülkeler ortalamasını yakaladık. Dünya ve AB ortalamasını yakalamak için daha fazla gayret etmemiz gerekecek.

Sunum 9: Aktif yapısında değişme

Varlıkların yüzde 63'ü özel sektöre açılan kredilerden, yüzde 15'i ise kamuya açılan kredileri gösteren menkul kıymet portföyünden oluşmaktadır. Diğer bir değişle, bilançonun dörtte üçü doğrudan ekonomik faaliyetin finansmanında kullanılmıştır. Kredilerin milli gelire oranı ise yüzde 74 düzeyindedir.

Sunum 10: Bireysel krediler yavaşladı

Likidite maliyetinin yükseltilmesine ve bireysel kredi büyümesinin daha az cazip hale getirilmesine yönelik önlemler kısa sürede davranışlara yansımıştır. Bankacılık sektöründe kredi büyüme hızı Merkez Bankası tarafından işaret edilen seviyeye

yaklaşmıştır. Sabit kurlarla yıllık kredi büyüme hızı son bir yılda 4 puan düşerek, Mart 2015 itibariyle yüzde 19'a yavaşlamıştır.

Sabit kurlarla, kurumsal kredilerin yüzde 24 olan büyüme hızında önemli bir değişiklik olmamıştır. Bireysel kredilerin büyümesi ise yüzde 10'a yavaşlamıştır. Yavaşlamanın ana nedeni bireysel kredilerde taksitlerin sınırlandırılmasıdır. Sabit kurlarla ve yıllık bazda, KOBİ'lere kullandırılan krediler yüzde 22, büyük işletmelere kullandırılan krediler ise yüzde 26 oranında büyümüştür.

Sunum 11: Bireysel kredilerin payı düştü

Düzenlemelerin amacına uygun olarak, son iki yıllık dönemde konut hariç olmak üzere bireysel kredilerin toplam kredilerdeki payı 6 puan gerilemiştir. Kurumsal kredilerin toplam içindeki payı yüzde 73'tür. Büyük ölçekli işletme kredilerinin daha hızlı büyümesinin nedeni bu işletmelerin kredilerinde yabancı para kredi ağırlığının yüksek olmasıdır. KOBİ kredilerinin yüzde 85'i TL cinsinden iken büyük işletmelerde bu oran yüzde 44'tür.

Sunum 12: Kurumsal kredilerin sektörel dağılımı

Kurumsal krediler içinde imalat sanayii yüzde 29, ticaret yüzde 19,5, inşaat yüzde 10, enerji yüzde 7,4 oranında paya sahiptir. Son dönemde, cari açık ve büyüme açısından kritik öneme sahip enerji, turizm, ulaştırma, sağlık, eğitim ve haberleşme gibi temel alt yapı projelerine finansman sağlanmaktadır. Yaptığımız araştırmaya göre, geçen yılsonu itibariyle proje finansmanı amacıyla kullandırılan krediler toplamı 131 milyar TL'si nakit, 29 milyar TL'si gayri nakdi ve 44 milyar TL'si taahhüt edilen olmak üzere toplam 228 milyar TL'dir. Buna göre, nakit olarak kullandırılan proje kredilerinin toplam krediler içindeki payı yüzde 15'tir. Proje kredileri içinde en yüksek payı yüzde 53 ile enerji yatırımları almıştır.

Sunum 13: Proje finansmanı

Gelişmekte olan ülkeler ve ülkemiz açısından kritik öneme sahip alt yapı yatırımları için kaynak talebinin artarak devam edeceğini tahmin ediyoruz. Birçok ülkede, kamu kesiminin borç yükü nedeniyle, alt yapı projelerinin finansmanı için yeterli kaynağa sahip olmadığından özel sektörün tasarruflarına ihtiyaç vardır. Uzun vadeli ve daha yüksek getirili olan bu tür yatırımlar, günümüzde neredeyse sıfıra yakın getirilerle yetinmek durumunda olan kurumsal yatırımcılar açısından caziptir. Alt yapı yatırımlarını proje finansmanı esasına göre finanse eden ülkemiz, devlet-özel sektör ve banka işbirliği açısından iyi bir örnek olarak gösterilmektedir.

Bununla birlikte, bankacılıkta özkaynak kaldırıcının daha düşük, vadenin daha kısa olduğu dikkate alındığında finansmanın sadece banka kredilerine bağlı olmaması gerekir. Likidite riski de dikkate alındığında ikincil piyasasının oluşturulması giderek önem kazanmaktadır. Bu nedenle sermaye piyasasının devreye girmesi önemlidir. Alt yapı yatırımlarının menkul kıymetleştirilmesi bir finansal araç haline gelmesi gerekir. Böylece yerli ve uluslararası kurumsal tasarrufların bu tür finansmana ilgisi daha fazla çekilebilir.

Sunum 14: Kredi kalitesi

İç talep büyümesinde yavaşlama, geçen yıl kredi faizlerindeki artış, bireysel kredilerde vadenin 36 ay ile sınırlandırılması, kredi kartlarında taksit sayısının 9 ay olarak belirlenmesi nedenleriyle tahsili gecikmiş alacaklarda son dönemde artış olsa da bu yılın ilk çeyreği itibarıyla kredi riski yüzde 2,8 ile makul ve yönetilebilir düzeydedir. Varlık yönetim şirketlerine satılan alacaklar da dahil edildiğinde bu oran yüzde 4,2'dir. Tahsili gecikmiş alacak oranı tüketici kredilerinde yüzde 2,5 kredi kartlarında ise yüzde 7,7'dir. Tahsili gecikmiş alacakların yüzde 73'ü için özel karşılık ayrılmıştır.

Sunum 15: TL kredilerdeki artışın üçte biri Hazine itfasından

Kredi büyümesinde kamu kesiminin borçlanma gereksinimindeki düşüş nedeniyle aktif yapısındaki değişimin de önemli rolü olmuştur. Nitekim, 2003-2014 döneminde Hazine'nin itfasından daha az borçlanması nedeniyle 225 milyar TL tutarındaki kamuya kullandırılan kaynak özel sektöre kredi olarak dönmüştür. Bu tutar, bu dönemde TL kredilerdeki artışın dörtte birine eşittir.

Kredilerin finansmanının en önemli kaynağı neredeyse tamamı yerleşiklere ait olan mevduattır. Son dönemde kredi büyümesi ile mevduat büyümesi arasındaki fark kapansa da kredi mevduat oranı yüzde 120 düzeyinde seyretmektedir.

Sunum 16: Mevduat hızlandı

Sabit kurlarla, yıllık olarak mevduat büyüme hızı 4 puan hızlanarak Mart 2015 itibariyle, yüzde 15 olmuştur. Mevduatın bilançoya oranı yüzde 52, milli gelire oranı ise yüzde 62'dir.

Kredi büyümesinin sağlıklı olarak sürdürülmesinde kamu kesimi tasarruflarının yanında mevduatın da artırılmasının gerekli olduğu aşikardır. Geçiş döneminde, mevduat dışı kaynaklar olan yurtdışı bankalardan kullanılan krediler, repo işlemleri ile bankalar tarafından ihraç edilen menkul kıymetler yoluyla sağlanan kaynaklar bilançonun finansmanına katkı sağlamıştır. Yurtdışından sağlanan borçlanmanın bilançoya oranı yüzde 15, repo yoluyla finansman yüzde 7, menkul kıymet ihracı yoluyla sağlanan finansman ise yüzde 5 düzeyindedir.

Sunum 17: Sermaye kredi ilişkisi

Kredi artışında iç ve dış tasarrufların bulunabilirliği tek başına yeterli değildir. Gerekli şart özkaynakların büyüklüğüdür. Yeni dönem finansal mimarinin en önemli kuralı kaliteli ve daha yüksek sermaye yeterliliğidir. Ülkemizde mevcut uygulamaya göre 100 TL kredi vermek için en az 12 TL özkaynak gerekmektedir. Mart 2015 itibariyle

aktiflerin yüzde 11'i kredilerin ise yüzde 18'i özkaynaklar ile finanse edilmiştir. Sermaye benzeri kaynaklar da dahil edildiğinde yasal özkaynakların 6 katı kadar kredi kullanılmıştır. Mevcut düzenlemeler çerçevesinde, yaklaşık 700 milyar TL daha kredi açabilecek imkanımız vardır.

Sunum 18: Sermaye gücü

Bankacılık sektörünün risk alma kapasitesinin, uluslararası rekabet gücünün ve aynı zamanda finansal sağlamlığının ölçüsü de olan yasal özkaynak büyüklüğü TL bazında 256 milyar TL, dolar bazında ise 118 milyar dolardır. Sermaye yeterliliği ise yüzde 15 düzeyindedir. Sermaye yeterliliği yüksek düzeyde olsa da son dönemde düşüş eğilimindedir. Bunun başlıca nedenleri, sermaye getirisinin düşmesi, bazı kredilere yüzde yüzün üzerinde risk ağırlığının uygulanması ve bankaların kredi hacmini büyütme çabasıdır.

Sunum 19. Düzenlemelerin etkisi

Sayın Başbakan Yardımcım,

Konuşmamın bu bölümünde yakın dönemde alınan önlemlerin bankacılık sektörüne ve ekonomiye olan etkilerini değerlendirmek istiyorum.

Sunum 20: Müşteriye, ekonomiye ve sektöre yansımalar

Yakın dönemde yapılan düzenlemelere bağlı olarak aracılık maliyeti artmış, yabancı para krediler hızlanmış, sermaye getirisi düşmüş, karın özkaynak büyümesine olan desteği sınırlanmış, bankaların piyasa değeri azalmıştır.

Son beş yılda gelen yüklerin parasal değeri yaklaşık 25 milyar TL ile sektörün bir yıllık net karına eşittir. Kurumlar vergisi ile birlikte gelen yüklerin vergi öncesi kara oranı yıllık bazda yüzde 40'ın üzerindedir. Daha açık bir deyişle bankaların hem

gelirleri hem de sermayesi vergilendirilmektedir. Bu durum özkaynakların güçlendirilmesini sınırlandırmıştır.

Bizim asıl dert ettiğimiz konu da budur. Çünkü, makro dengelerin sağlam tutulması amacıyla getirilen geçici nitelikteki önlemlerin kısa dönemli etkileri her zaman telafi edilebilir. Ancak, eğer önlemler bankaların özkaynaklarını aşındırıyor ise bu durum uzun dönemde krediler yoluyla ekonomik büyümeyi sınırlandırır ki bunun telafisi daha zor, maliyeti yüksektir. Özkaynak yeterliliğine etkisi açısından bakacak olursak, son beş yılda gelen yük 200 milyar TL daha az kredi demektir.

Sunum 21: Finansal olmayan şirketlerin ve bankaların döviz pozisyonu

Likidite ve aracılık maliyetinin artmasının diğer yansıması mevduat ve kredi faizlerinin yükselmesidir. Bankalar ve banka dışı şirketler için yurtdışı borçlanma daha cazip hale gelmiştir. Son dönemde yurtdışı yatırımcıların en fazla sorduğu soru şirketlerin döviz riskinin etkilerinin ne olacağıdır. Bu riskin doğru ölçülmesi ve raporlanması değerlendirmelerin daha sağlıklı olarak yapılmasına imkan verecektir. Bu sayede hem ülkemizin ödediği risk primi düşecek hem de bankaların kredi riskleri daha fazla sorgulanacaktır.

Bankacılık sektörünün bilanço içi döviz riski 36 milyar dolar, net döviz riski ise 1,4 milyar dolar ile düzenlemenin imkan verdiği sınırın oldukça altındadır. Bilanço dışı risklerin yönetilmesi amacıyla kullanılan araçların önemli bölümü bankaların uluslararası kredi notu ile ilişkilidir. Bankaların kredi notunu belirleyen ana unsurlar aktif kalitesi, likidite, karlılık, sermaye yeterliliği gibi finansal sektör sağlamlık göstergeleridir.

Sunum 22: Sermaye getirisi

Bankacılık sektöründe yıllık ortalama özkaynak getirisi Mart 2015 itibariyle yüzde 11,6 düzeyindedir. Devlet iç borçlanma senetleri ile karşılaştırıldığında 2,7 puan daha yüksektir. Sermaye benzeri krediler ile birlikte 275 milyar TL tutarındaki yasal

özkaynaklar yüzde 9 oranında devlet iç borçlanma senetlerine yatırım yapılsaydı aynı düzeyde kar elde edilebilirdi.

G20 ülkeleri ile karşılaştırıldığında, çok sayıda ülkenin ortalama özkaynak karlılığı ile uzun vadeli kamu kağıtlarının getirisi arasındaki fark, ülkemizden çok daha yüksektir.

Sunum 23: Sermaye getirisi Borsa İstanbul ve bankalar

Borsa İstanbul'da işlem gören 100 şirketin sektörler itibariyle karşılaştırıldığında özkaynak getirisi birbirine yakındır, hatta bankacılık daha düşüktür. Nitekim, özkaynak karlılığı 100 şirket için yüzde 12, imalat sanayi için yüzde 12,1, bankacılıkta yüzde 11'dir.

Buna rağmen bankaların çok karlı olduklarına ilişkin algının nedeni banka karlarının her ay konuşulurken, banka dışı sektörlerle ilişkin verilerin neredeyse hiç konuşulmamasıdır. Aylıktan vazgeçtim, finansal olmayan sektörlerin de konsolide bilgileri keşke yılda bir kez de olsa açıklanabilse. Ancak bizler sektörlerimizi ve şirketlerimizi biliyoruz, performanslarının iyi olduğunu da görüyoruz. Sadece menkul ve gayri menkul teminatı karşılığı kredi vermiyoruz, potansiyel büyümesine, bilanço yapısına, sermaye getirisi yoluyla borçlarını ödeme gücüne de bakıyoruz. Şirketlerimiz yeterince karlı olmasa kredi vermekte daha dikkatli davranırdık.

Sunum 24: Piyasa değeri

Sermaye getirisindeki düşüş piyasa değerine de yansımıştır. Finansal kurumların piyasa değeri 2010 yılında 113 milyar dolar iken bu yılın ilk çeyreği sonunda 65 milyar dolara gerilemiştir. Finansal kurumların piyasa değerinin Borsa İstanbul'daki şirketlerin toplam piyasa değerine oranı yüzde 38'den yüzde 28'e gerilemiştir.

Sunum 25: Piyasa değeri/Defter değeri

Finansal kurumların piyasa değerinin defter değerine oranı yaklaşık 2'den 1'e düşerken Borsa İstanbul'daki şirketlerin çarpanı 1.7 kat olmuştur.

Sunum 26: Gündemdeki konular

Sunum 27: Hizmetler karşılığında alınacak ücretler yeni uygulama

Geçen yıldan itibaren sermaye getirisini etkileyen diğer gelişme, bireysel müşterilerden talep edilen ücret düzenlemesinin faiz dışı gelirleri sınırlandırmasıdır. Bankaların bireysel müşterilerine sundukları ürün ve hizmetlerden alınan ücret, komisyon ve masrafları düzenleyen yönetmelik geçen yılın son çeyreğinde uygulanmaya başlandı. Müşterilerin hizmet ve ürünler ile bunlara ilişkin ücret ve komisyonlar konusunda önceden bilgilendirilmesini, değişiklikler hakkında haberdar edilmesini olumlu buluyoruz. Düzenleme ile bu tür gelirlerin yıllık 2 milyar TL düzeyinde azaltıcı etkisi olması beklenmektedir.

Ücret ve komisyon gelirlerinin toplam gelirler içindeki payı ise yüzde 15'tir. Bu gelirlerin faiz dışı giderleri karşılama oranı yüzde 50'dir. Diğer taraftan, bireysel müşterilerden alınan ücret ve komisyon gelirlerinin faiz dışı giderlere oranı yüzde 17 iken toplam ücret ve komisyon gelirlerinin üçte birini oluşturmaktadır.

Sunum 28: Hakem heyetleri uygulamaları

Ücret düzenlemesinden sonra müşterilerimiz ile bu alanda yaşanan ihtilafların azalmaya başladığını gözlemliyoruz. Hal böyleyken, hakem heyetlerinin düzenlemeyi uzun bir süre uygulamadığını gördük. Bu nedenledir ki Gümrük ve Ticaret Bakanlığımız bir genelge yayımlamak durumunda kaldı.

Hakem heyetlerinin yeterli inceleme yapmadan ve mevcut düzenlemeleri dahi dikkate almadan verdikleri karar gereği 10 yıl geriye yönelik ücret ve masraf iadeleri

gündemimizde ilk sıralarda yer almaktadır. Hakem heyetlerinde tüm kararlar bankaların aleyhine verilmektedir. Kararların düzenlemeler ve sözleşmeler dikkate alınarak adil şekilde verilmesi esas olmalıdır. BDDK yetkililerinin de görev aldığı hakem heyetlerinde başvuruların müşteri lehine sonuçlanma oranı yüzde 50'dir.

Ayrıca, hakem heyeti kararlarının uygulanmasında bankalar için adil olmayan bir durum vardır. Hakem heyeti kararları taraflara bilgi ve yeterince zaman verilmeden, elden tebellüğ edilerek derhal icra takibine konu edilmekte bu nedenle bankalara ilave mali yük, icra müdürlüklerine iş yükü getirilmektedir. Talebimiz kararların taraflara bildirilmesi ve uygulanması için makul bir süre verilmesidir.

Adil olmayan diğer uygulama, bankaların iade ettikleri ücretlere ilişkin önceden vergiler tahsil veya mahsup edilememektedir. Sigorta iptallerinde, prim iadelerine benzer şekilde ücret iadelerinde de mahsup imkanı verilmesini talep ediyoruz.

Birliğimiz, uzmanlık gerektiren finansal hizmetler konusunda, finansal tüketicilerin şikayetlerinin izlendiği, değerlendirildiği ve sonuçlandırıldığı, sigorta sektöründe uygulandığı gibi, mahkeme dışı bir finansal sektör tahkim kurumunun oluşturulmasını önermektedir. Bu amaçla hazırladığımız ve ilgili kurumlara sunduğumuz taslağın uygulamaya geçirilmesi için desteğinizi arz ediyoruz.

Sunum 29: Gönüllü yapılandırma

Bireysel ve kurumsal müşterilerimizden, ödeme güçlüğüne düştüğü için borcunu ödemekte zorluk çeken, ancak borcunu ödemeye niyeti olan müşteriler için bankalar, BDDK'nın da olumlu yaklaşımı ile özel bir düzenlemeye gerek duymaksızın gönüllü olarak yapılandırma yapmaktadırlar. Bireysel müşterilerimizle ilgili olarak, 2014 yılında, 1.3 milyon kişinin 5 milyar TL'ye yakın kredi kartı borcu, 1 milyon kişinin 7 milyar TL'ye yakın kredisi yeniden yapılanmıştır.

Ekonomik nedenlerden dolayı kurumsal kredilere ilişkin yapılandırmalar, düzenlemelerin izin verdiği ölçüde olağan şekilde devam etmektedir. Ekonomik

kararların fırsatları ve riskleri birlikte barındırdığının bilinciyle, borçlarını ödemeye niyetli ancak kısa dönemli likidite sıkıntısı olan, genelde vade uzatması talep eden kurumsal müşterilerimizin taleplerini de özenle değerlendiriyoruz. Talebimiz, kredi yapılandırmalarının Bankacılık Kanununda açıkça düzenlenerek, denetimlerde farklı yorum ve değerlendirmelere tabi tutulmamasıdır. Yapılandırmalar nedeniyle bankacılarımızın zimmet suçu ile yargılanmasını istemiyoruz.

Sunum 30: Risk Merkezi

Bilançomuzun risk yapısındaki değişmeyi daha iyi yönetmek, riskleri daha iyi hesaplamak, doğru fiyatlamak ve raporlamak amacıyla kurumsal alt yapı çalışmalarımızı yoğunlaştırdık. Şahsınızın desteği ile oluşturduğumuz Risk Merkezinde, kurumsal ve bireysel müşterilere ait, negatif ve pozitif bilgiler toplanmakta, bankalar, diğer finansal kuruluşlar, reel sektör ve bireysel müşterilerin kendileri ile paylaşılmaktadır.

Risk Merkezinin üye sayısı 187'ye ulaşmıştır. Bu yılın ilk çeyreğinde aylık ortalama 42 milyon bireysel sorgu, 2,5 milyon kurumsal sorgu yapılmıştır. Müşterilere ilişkin gelir, borç ödeme, çalışma süresi, çalışan sayısı, gibi temel bilgilerin kaynağı kamu kurumlarıdır. Geçen yıl sonu itibarıyla Gelir İdaresi Başkanlığımız ile yaptığımız protokol ile kurumsal müşterilerimize ait bazı bilgiler paylaşmaya başlandı. Ancak, bilgi paylaşımı talebimiz çok sayıdaki kurumdan yasal nedenlerle geri dönüyor. Bu konuda Hükümetimizin desteğini bekliyoruz.

Sunum 31: Beklentiler

Sayın Başbakan Yardımcım,

Sunum 32: 2015 Öngörülleri

2015 yılına ilişkin yaptığımız değerlendirmelerde, geçen yıla göre daha olumlu bir beklenti içinde olduğumuzu kamuoyu ile paylaştık. Görüşümüzü destekleyen temel

unsurlar, ekonomik performans için kritik öneme sahip göstergelerden enflasyon beklentisinde iyileşme olması, cari işlemler açığının yüzde 4'e doğru gerilemesi, kamu kesimi dengesinin öngörülen disiplin içinde sürdürülmesi ve bankacılık sektörünün kredi verme gücü olmuştur.

Öte yandan, işsizlik oranında yukarı yönlü bir eğilim var. Enflasyon hedefin üzerinde. Para piyasaları dalgalı. Büyüme hızı kısa dönem hedeflerinin gerisinde ve potansiyel büyüme hızının altında seyrediyor. Bizim gibi gelişmekte ve genç işgücüne sahip olan ülkeler için büyümenin sürekliliği yapısal reform için uygun bir ortamın oluşturulmasında, istihdam artışının sürdürülmesinde ve tasarruf artışının desteklenmesinde kritik bir öneme sahiptir. Büyüme hızının bu yılın öngörüsü olan yüzde 4'e ivmelenmesi için politikalarımızda makul esnekliklerin olduğuna inanıyoruz.

Sunum 33: Politikalarda esneklik olduğunu düşünüyoruz

Sunum 34: TBB'nin önerileri

Hızlı büyüme dönemlerinde dengeleyici yönde alınan sıkılaştırıcı önlemlerin, yavaşlama dönemlerinde, seçici olmak üzere, gevşetilmesinin yararlı olacağını düşünüyoruz. Sıkılaştırma öncesi kredi marjlarımız daha iyiydi. Önlemler marjlarımızı daraltınca hacim yapmaya gayret ettik. Şimdilerde hem marjımız dar hem de hacim büyümesi yavaşladı. Makro ihtiyati önlemlerden hangilerinin kullanılacağını sizin takdirinizde kalmak ve uluslararası düzenlemeler ile uyumlu olmak üzere, bizim talebimiz aşağıdaki önerilerimizin değerlendirilmesidir:

KOBİ kredileri lehine daha düşük risk ağırlığı uygulanması için borç tutarı yükseltilmelidir.

KOBİ'lerden olan alacaklar için hesaplanan nihai risk ağırlıkları daha düşük olmalıdır.

Ticari kredi kartları yüksek riskli alacaklar kategorisinden çıkarılmalıdır

İhracat ve döviz kazandırıcı krediler lehine risk ağırlıkları daha düşük olmalıdır.

Sigortalanmış ticari alacakları risk azaltımında kullanılmalıdır

Proje ve yatırım kredileri için daha düşük risk ağırlığı uygulanmalıdır.

Konut ipotekli kredilerinin risk ağırlığı yüzde 35 olmalıdır.

Sunum 35: TBB'nin önerileri

Büyük ölçekli kamu ihalelerinin finansmanında kullanılmak üzere oluşturulan sendikasyon kredilerinin teminatı olarak Hazine tarafından üstlenilen borç üstlenim anlaşmaları risk azaltım kapsamında teminat olarak kullanılabilmelidir.

Bireysel krediler ve kredi kartı risk ağırlıkları düşürülmelidir.

İlave genel karşılık uygulaması kaldırılmalıdır.

Proje ve yatırım kredilerinin genel karşılık oranları düşürülmelidir.

Genel karşılıklar kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider sayılmalıdır.

Geçici likidite sıkıntısı nedeniyle, ödemelerinde sorun olan kredilerin yeniden yapılandırılma koşulları yumuşatılmalıdır.

Sunum 36: TBB'nin önerileri

TCMB nezdinde tutulan hem TL hem de yabancı para cinsinden zorunlu karşılıklar için kaynak maliyetine yakın düzeyde faiz ödenmelidir.

Finansal faaliyet harçları yeni açılacak şubeler için bir defaya mahsus olmak üzere ödenmelidir.

Tüketici kredilerinde taksit sayısı artırılmalı, kredi kartlarında minimum ödeme oranı yeniden değerlendirilmelidir.

Sunum 37: Neden öneriyoruz?

Önerilerimizin özünde; sermaye yeterliliğini aşağıya çeken faktörlerin yumuşatılması, aracılık maliyetini yukarı iten yüklerin azaltılması ve KOBİ ve ihracat finansmanın özendirilmesidir. Ekonominin geleceği açısından sermayemizi korumak ve sahip çıkmak istiyoruz. Geleceğe yönelik beklentilerimizi oluştururken, büyüme ihtiyacını, küresel ve bölgesel gelişmeleri, uluslararası kurallardaki sıkılaştırmayı, ülkemizin sosyo-ekonomik yapısındaki değişmeyi, Orta Vadeli Ekonomik Programda belirlenen hedefleri dikkatle değerlendiriyoruz. Yatırım ortamını iyileştirmek, tasarruf artışını özendirmek, rekabetçi üretimi, yatırımı desteklemek ve şirketlerin mali yapılarını güçlendirmek amacıyla öncelikli dönüşüm programlarında açıklanan eylemlerin yansımalarının hem reel sektör ve hem de bankacılık sektörü açısından olumlu olacağını bekliyoruz.

Sunum 38: Yapısal reformların önemi

İstikrarlı büyüme için tasarruf oranının artırılmasının, enflasyonun düşürülmesinin, kamu borçlanmasının düşük tutulmasının, kamuda disiplinin sürdürülmesinin, bankacılık sektörünün sağlıklı çalışmasının, yatırım ortamının iyileştirilmesinin ve girişimcinin moralinin yüksek tutulmasının zorunlu olduğunu biliyoruz. Bunları sağlamanın en etkin yolu yapısal reformların eksiksiz olarak sürdürülmesidir. Reformlar öngörülebilirliği arttırdığı ölçüde risk primi düşecek, güveni sağlamlaştıracaktır.

Sunum 39: Büyümenin lokomotifi bankacılık

Bizler de bankacılığımızı ihtiyatlılık, disiplinli çalışma, yenilikçilik, rekabetçilik prensipleri ile geliştirmeye devam ediyoruz. Finans sektörü büyümenin dinamosu olmaya devam edecektir. Risklerin yönetiminde başarılı bir sınav verdiğimiz, insan kaynakları, hizmet kanalları, ürün ve hizmet çeşitliliği alanında ciddi yatırımlar yaptığımız bu sayede yeni teknolojileri kullanarak yenilikçi ürünler sunduğumuz ve milli gelir büyümesine finansman sağladığımız aşikardır. Ortanca yaşı 30 olan nüfusumuzun yarısı bu yaşı altında. Ekonomimiz büyüdükçe hem kurumsal hem de bireysel müşterilerin kredi ve bankacılık hizmetlerine olan talebi artmaya devam edecektir. Henüz bankacılıkla tanışmayan veya sınırlı hizmet kullanan potansiyel müşterilerimize bankacılık işlemlerini götürmeye devam edeceğiz.

Sunum 40: Sermayedar, yönetici ve çalışanlara teşekkür

Büyüme potansiyeli, aktif kalitesi, risk yönetimi, kaynak yapısı, sermaye yeterliliği, yönetim tecrübesi ile beklenmedik şoklara yeterince dirençli olduğumuzu, küresel krizde dahi ekonomiye destek verecek güçte olduğumuzu gösterdik. Ülkemizin büyümesine ve finansal istikrarın sürdürülmesine olan katkılarından dolayı bankalarımızı, sermayedarlarımızı, yöneticilerimizi ve çalışanlarımızı tebrik ediyorum.

Sunum 41: Teşekkür

Genel Kurul çalışmalarının sektörümüze hayırlı olmasını diliyor, katılmanızdan ve beni dinlediğinizden dolayı şükranlarımızı ve saygılarımızı sunuyorum.